Visuomenės, Kultūros, Politikos Laikraštis
"LAISVĖ"
Eina du sykiu savaitėj (Utarninke ir Pětnyčioj)
Leidžia "LAISVĖ" BENDROVĖ"
PRENUMERATOS METAMS:
Amerikoje $2.00
Kanadoje ir užrubežiu 3.00
PUSMETINĖ:
Kanadoje ir užrubežiu $1.50
Amerikoje 1.00
Apgarsinimų ir užklausimo.
"LAISVĖ"
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Tevyne" 307 W 30th st.

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
"LAISVE"
Published by
"LAISVĖ" PUBLISHING CO.
Every Tuesday and Friday at Boston, Mass.
YEARLY SUBSCRIBTION RATE:
In the United States $2.00
To Foreign Countries 3.00
Advertising rates on application.
All communications should be addressed to:
"LAISVĖ"
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

No. 41. Telefonas: So. Boston 21013. BOSTON, MASS., 21 GEGUŽĖS (MAY), 1912 m. Telefonas: So. Boston 21013. II Metai

"Entered as second-class matter November 13, 1911, at post office at the Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879."

AMERIKOJ

Socijalistų kandidatai ant prezidento.

Indianapolis, Ind., 18 geg. —Socijalistų konvencija pasibaigė. Kandidatu ant Suv. Valstijų prezidento liko pastatytas E. V. Debs, o ant vice prezidento Emil Seidel.

Daug ginčų ši konvnecija turėjo apie veikimą unijos Industrial Workers of the World. Pagaliaus liko pasmerktas revoliucijoniškas veikimas šios unijos. Jeigu, kuris nors agitatorius minėtos unijos laike savo prakalbos kviestų žmones prie revoliucijos, tokį partija prašalins iš savo tarpo.

Mainieriai susitaikė.

Wilkes Barre, Pa., 18 geg. —Čia atsibuvo konferencija mainierių atstovų, kurioje liko nutarta padaryti ant 4 metų sutartis. Pagal tą sutartį darbininkams algos bus pakeltos ant 10%. Taipgi panaikintas nuolatinis pakėlimas arba numušimas algų, žiūrint pagal anglies kainą. Uniją gali darbininkai turėti, bet už tiesotą darbdaviai jos nepripažįsta. Ši sutartis liko priimta 323 balsais prieš 64.

Amerikos juodašimčiai.

Los Angeles, Cal., 16 geg. —Pastaromis dienomis pagarsėję anarchistai Dr. Reitman ir Emma Goldman buvo nuvažiavę į San Diego laikyti prakalbas ir skelbti žodžio laisvę. Jie apsinakvojo viename viešbutyje. Tada amerikoniški juodašimčiai apsupo tą viešbutį, įsilaužė į kambarį daktaro Reitmano, išvežė jį į laukus apie 20 mailių nuo miesto ir apstoję su revolveriais, privertė jį pabučiuot amerikonišką vėliavą. Kada Reitmanas tą atliko, tai gauja juodašimčių išvilko jį nuogą ir pradėjo degint jo kūną. Reitmanas jau negalėjo atlaikyti skausmo ir meldė, kad jį greičiau užmuštų. Tada gauja apipylė nelaimingąjį smala, apibėrė plunksnomis ir paleido. Reitmanas šiaip taip dasigavo į miesčiuką Berendo, kur nusipirko drapanas ir išvažiavo į Los Angeles. Dabar daktaras Reitmanas vėl ketina kartu su Emma Goldman grįžti į San Diego ir atlikti savo užduotį. Reitman kreipėsi su skundu ant minėtų "ūkėsų" prie Californijos gubernatoriaus, bet tasai ant to skundo neatkreipė mažiausios atydos. Tai tau Amerikos laisvė!

Stebūklas gydyme.

Philadelphia, 16 geg. —Dr. H. Augustus Baon vienai merginai sunitavo sulūžusį šlaunies kaulą sidabriniais nitais ir mergina dabar gali vaikščiot kaip visiškai sveika. Tai pirmas tokis atsitikimas chirurgijoj.

Pavojus nuo dūmų.

Pittsburg, 16 geg. —Profesorius Benner laike savo prakalbos pasakė, kad jeigu žmogus gyvena 50 metų Pittsburge, tai jo plaučiuose prisirenka visa kvorta suodžių. Jis taipgi prirodė, kad vienoj kubiškoj mylioj Pittsburgo oro randasi arti 5 tonų suodžių.

Pittsburgo dūmai kas metai sunaikina už 500 tūkstančių vertės drabužių.

Senatorius rinks patįs žmonės.

Washington, 16 geg. —Iš Washingtono liko išsiuntinėta gubernatoriams paliepimas įnešti į valstijų legislatūras ant aptarimo apie rinkimą senatorių. Ligišiol senatoriai buvo renkami tiktai valstijų legislatūrų. Dabar gi reikalaujama, kad jie būtų renkami visuotinu ūkėsų balsavimu. Jeigu du trečdaliu valstijų legislatūrų sutiks su tuo pataisymu, tai senatorius rinks visi žmonės.

Massachusetts valstijos legislatūra tam sumanymui prijaučia.

Miškų gaisras.

Dawson, Yukon, 18 geg. —Klonyj Yukon gaisras apėmė apie 200 mailių miško plotą. Ugnis sunaikino milijonus medžiu.

Mokykla bezdžionėms.

Philadelphia, Pa., 17 geg. —Profesorius R. L. Sarner, kuris keletą mėnesių praleido Afrikoj, tirinėdamas bezdžiones, dabar sugrįžęs į Philadelphiją, agituoja, kad būtų pastatyta bezdžionėms mokykla. Jis užtikrina, kad bezdžiones galima išlavint, kaip žmones. Jis sakosi jau suprantąs bezdžionių kalbą ir galėsiąs duot joms lekcijas.

Kur daugiausia saliunų.

St. Joseph, Mo., 17 geg. —Iš čia praneša, kad Winthrop miestelis turi 83 gyventojus, o jame randasi net 10 saliunų. Tai yra šlapiausia vieta visam pasaulyj.

Kiek Amerika praleidžia pinigų ant niekniekių.

Washington, 17 geg. —Paduotas apskaitliavimas, kad Amerika partraukia iš kitur šampano, deimantų ir kitokių niekniekų už 200 milijonų dol. per metus.

Turtingiausia mokslainė Amerikoj.

Cambridge, Mass. — Apskaitliuota, kad Harvardo universitetas yra turtingiausias iš visų Amerikos mokslainių, nes turi turto net 25 mil. dol. vėrtės. Šis universitetas turi šėrus gelžkelių kompanijose, taipgi jam priklauso daug namų Bostone, iš kurių jis turi didelį pelną.

Policija muša vaikus.

Policija gyvuliškai apsieina su vaikais, kurie pardavinėja "Chicago Daily Socialist" arba "Daily World". Keliose vietose žmonės pakėlė riaušes prieš policiją dėlto, kad ji mušė tuos vaikus.

Studentų protestas prieš skebus studentus.

Chicagos universiteto 200 studentų viešai užprotestavo prieš tuos studentus, kurie skebauja šiame streike.

UŽSIENYJ

Turkija atidarys Dardanelių pertaką.

Konstantinopolis, 17 geg. —Kuomet Italijos laivynas pradėjo bombarduoti Grekiško Archipelago salas, tai Turkija buvo uždarius Dardanelių pertaką. Dabar gi, kada iš italų pusės nesimato didelio pavojaus, tai Turkija vėl ją atidarys.

Streikas.

St. Etienne, Francūzija, 15 geg. —Čia plieno dirbtuvėse sustreikavo 2000 darbininkų. Priežastis streiko buvo pavarymas iš darbo trijų darbininkų.

Nelaimė ant geležinkelio.

Paryžius, 19 geg. —Netoli nuo čia susimušė du traukiniai. Užmušta liko 13 žmonių, o sužeista 45.

Morokko neramu.

Melilla, Morokko, 16 geg. —Kelios dienos atgal netoli šio miesto atsibuvo didelis mūšis ispanų su morokiečiais. Tame mūšyj dalyvavo visa ispanų kariumenė. Iš ispanų pusės sužeisti 5 pulkininkai ir 65 kareiviai. Morokkiečių gi užmuštas vadas El Mizzan, kuris buvo priešu ispanų per keturis metus.

Karė.

Rymas, 18 geg. — Italija visiškai užėmė Turkijos salą Rhodes ir paėmė į nelaisvę 2300 turkų. Ant tos salos italai rado 4000 šautuvų ir 4 baterijas artilerijos. Šis italų laimėjimas yra labai svarbus ir todėl Italija pranašauja, kad Turkija dabar tikrai turės nusileisti.

Kaizerį atakuoja.

Berlynas, 17 geg. —Pastaruoju laiku kaizeris sumanė atimti autonomiją nuo Elzas ir Lotaringijos žemių. Tas dalykas perėjo į reichstagą. Socijalistų atstovai smarkiai užsipuolė ant kaizerio už kėsinimąsi ant tų dviejų žemių laisvės. Socijalistai prirodė, kad atimti nuo žmonių autonomiją, tai reiškia tą patį, kaip atimti nuo jų visas civiliškas tiesas ir uždaryti juos į kalėjimą. Už kaizerį užsistojo ministerių pirmininkas Dr. von Bethmann Hollweg.

Francūzai smaugia morokkiečius.

Fez, Morokko, 17 geg. — Kariškas Francūzijos teismas nuteisė miriop 9 morokkiečių vadus už surengimą skerdynių Feze, laike kurių žuvo 15 aficierių, 40 kareivių, 12 civiliškų žmonių ir daugiau šimto žydų.

Kunigija už monarchiją.

Lisbon, 18 geg. — Buvęs Portugalijos karalius Emmanuelis vėl pradėjo kėsintis ant Portugalijos respublikos. Jisai dabar randasi Ispanijoj, netoli Portugalijos rubežiaus. Atgauti sostą jam ketina pagelbėt išvytieji iš Portugalijos kunigai.

Mirė garsus novelistas.

Stogholm, Švedija, 19 geg. —Čia pasimirė garsus novelistas Augúste Strindberg. Ant jo laidotuvių dalyvavo suvirš 30,000 žmonių ir net visi augštesnieji valdininkai.

Išniekino Rusijos valdžią.

Berlynas. —Svarstant Vokietijos parlamente biudžetą, socijalistų vadas Liebknect išsireiškė apie Rusiją, kad tai esanti barbariškiausia ir niekingiausia Rusijoje valdžia, tečiaus parlamento prezidentas tuojaus atsiprašė atstovus už nemandagų išsireiškimą ir padarė kalbėtojams patėmijimą. Mat, kapitalistų valdžios bernai visada stengiasi užstot nors ir už kraugeringiausią valdžią.

Banditai Varšavoj.

Pastaruoju laiku Varšavoj priviso tiek daug banditų, kad jau dienos laike pradeda užpuldinėti ant gatvių. Taip 1 geg. banditai užpuolė keletą pirklių ir atėmė nuo jų apie 16,000 rub. Policija užsiėmus tik žvejojimu politiškųjų ir mažai teatkreipia atydos į plėšikų veikimą. Iš to galima spręsti, kad banditai veikia su policijos žinia.

Nepaprastas vaisingumas.

Iš Belgijos praneša, jog Berlenxe viena darbininkė pagimdė ant syk 4 kūdikius, taip kurių 3 mergaitės ir vienas vaikas. Motina ir visi vaikai jaučiasi sveikais ir gerai atrodo. Kita darbininkė toj pačioj apielinkėj į du metu pagimdė 7 kūdikius. Tai nepaprastas vaisingumas.

Išmetė socijalistą.

Iš Berlyno praneša, kad socijalistas atstovas Borchardt buvo policijos išvestas iš reichstago už tai, kad jis pertraukė vieno kalbėtojo kalbą, kurioj buvo dergiama socijalistai ir socijalizmas. Išmest socijalistą atstovą paliepė reichstago prezidentas. Nors tą teisę prezidentas visada turėjo, bet ji čia buvo pirmą sykį pavartota prieš socijalistus.

Paryžiaus anarchistai keršija.

Anarchistas Charle Bill nušovė savo draugą mūrininką Blanchet už tai, kad Blanchet išdavęs policijai vietą, kur slapstėsi galvažudys anarchistas Bonnot ir jo sėbrai. Policija sako, kad tokių anarchistų, kaip Bonnot, Paryžiuje yra 2,000, o šiaip jau anarchistų esama 8,000. Tie 2,000 galvažudžių esą gerai susiorganizavę.

Didelis judėjimas Rusijoj.

Iš Rusijos ateina žinios, kad ten eina didelis darbininkų judėjimas. Visuose Rusijos miestuose daromos darbininkų demonstracijos. Jose reikalaujama, kad būtų paleisti visi tie žmonės, kurie buvo suimti laike protesto demonstracijos prieš darbininkų skerdynes Lenos aukso kasyklose. Policija smarkiai darbuojasi: vaiko demonstracijas, daro kratas, miniomis areštuoja žmones. Net pamaldų neleidžia laikyti už žuvusius Lenos aukso kasyklose laike skerdynių darbininkus.

RUSIJOJ

Valstybės Dūma.

Rusijos III Dūma jau baigia savo dienas. Atstovų liko visai mažai, taip kad dažnai trūksta reikalingo skaitliaus balsavimui (kvoruma). Paskutiniame laike priimta keletas gana svarbių įstatų: apie ištekėjusių moterų teisių praplatinimą: moterįs galės vyrų nesiklausdamos gauti sau pasportus, išdavinėti vekselius. Taipogi priimti valdiškame sumanyme apie įst. atlyginimą darbininkams už sužeidimus. Užsienio ministeris Sazonovas kalbėjo apie Rusijos santikius su kitomis valstijomis, pažymėdamas, kad santikiai Rusijos kaip Rytuose, taip Vakaruose esą ramųs ir geri. Svartant apšvietos ministerijos biudžetą, Miliukovas ilgoje prakalboje kaltino apšvietos ministerį Kasso, kad savo parėdymais visai iškraipęs jaunuomenės auklėjimą, kuri per tatai dažnai sau galą daro, nerasdama mokyklose gyvenimo tikslo. —Taigi jaunuomenės žudytojai sėdžia šičion, užbaigė savo prakalbą Miliukovas, rodydamas į ministerį Kasso, besėdinti ložoje. Už tokį nemandagų išsitarimą Miliukovas liko prašalintas iš Dūmos 10 posėdžių. Vienam posėdžiui prašalintas ir Purišketičius, kurį Miliukovas išvadino idiotu, o tasai jį iškoliojęs dar blogesniais žodžiais.

Riaušės teatre.

Valdiškame Varšavos operos teatre laike spektaklio, surengto naudai nepasiturinčių lenkų studentų Varšavos politechniko, pakilo riaušės. Iš viršutinių vietų buvo pradėta mėtyti supuvę kiaušiniai ir puslelės su smirdančiu skystimu, kad net visi svečiai, netverdamiesi nuo smarvės, turėjo ant laiko apleisti salę. Policijai pasisekė suareštuoti 16 žmonių. Riaušes esąs sukėlęs lenkų jaunimas, nutaręs boikotuoti valdiškas mokyklas, kam jos nevedamos lenkų kalboje.

Atrastas lavonas.

Čenstachavoj gener. Martinovo gyvenime atrastas pradėjęs jau pūti lavonas 24 metų kareivio Andriejaus Pronskio. Eina tardymas.

Netoli Čenstachavos du angliakasiu Šteinberg ir Višnevski, įkaušę, atsigulė ant karitų pelenų krūvos ir abudu liko iškepti.

Reikalingos teisės.

Mariavitams liko pripažintos teisės atskiros tikybos: jie gali statytis bažnyčias, taisytis kapines, saviškai garbinti Dievą, turėti savo kunigus ir vyskupus, vesti metrikų knygas, daryt savo parapijas ir parapijines draugijas; jų kunigams nereikia kariumenės pareigų atlikti.

Neprošalį būtų ir mūsų pirmeiviams, kurių tikybinės pažiūros nepritaikomos yra prie tebesančių tikybų, pradėjus rūpintis, kad reikalui parėjus, jie galėtų dorai pasirodyti, ar tai numirus, ar susituokiant, ar užgimus kam. Juk tokiuose atsitikimuose dabar išeina vien veidmainiškos, visai nepadorios komedijos ir tragedijos.

LIETUVOJ

Šnipas.

Jau buvom rašę apie tat, jog Virbalyje Rusijos žandarai yra suėmę vokiečių šnipą Dreslerį; dabar gi suimtas ir vienas Kauno tvirtovės raštininkas, kuris Dreslerivi suteikdavo jo reikalaujamų žinių. Dreslerio bute rasta jį įduodančių raštų. Dresleris suimtas, prašė leisti jam namo pagrįžti, drabužius permainyti. Jojo buvo turbūt sumanyta, pagrįžus, sunaikinti jį įduodančius raštus. Bet tas jam nepasisekė. Jis laikomas dabar Kauno tvirtovės kalėjime.

VI liet. dailės paroda.

Už gražiausius sodiečių ir abelnai pritaikomosios dailės darbus, kurie bus išstatyti parodoje, valdyba iš Dailės Dr-jos iždo išgalėjo paskirti dovanoms vos 25 rub. Tikimasi, kad kaip ir anais metais atsiras geri žmonės, kurie panorės kiek padidinti minėtąją sumą, dėl paraginimo mūsų gabiausiųjų sodžiaus dailininkų ir toliau dirbti dailės srityje.

Parodon daiktai yra atsiunčiami. Taip gauta jau skulptūros, inkrustacijos, piešiniai ir artistiški indai P. Rimšos, paveiksl. K. Stabrausko, taip-pat atsiųsta sodiečių darbai iš Viln. gub. nuo Merkinės (per kun. Ribikauską), nuo Marcinkonių (per T. Ivanauską), iš Kauno gub. nuo Panevėžio, Joniškio, Raseinių ir kitų vietų. Daug taip-pat gauta žinių nuo dailininkų ir iš sodžių, kad veikalai parodai bus netrukus išsiųsta.

Suėmimai.

Skriaudžiai. Neseniai apsilankė pas mus žandarų rotmistras Kislinskis su savo padėjėjais po du kartu ir išvežęs daug knygų, laikraščių ir laiškų. Paskui pašaukęs tardymui į Veiverių raštinę balandžio 21 d. Jurgį Jankauską, Juozą Degutį ir Appoloniją Ankudavičaitę, suėmė juos ir jau išvežė į Mariampolės kalėjimą. Kaltina visus už prigulėjimą prie "Jaunimo Ratelio" ir už Amerikos laikraščius. Pašaukė dar 12 liūdininkų, pas kuriuos irgi buvo krata. Liūdininkų klausinėjo apie susirinkimus. Didelio blogumo nei vienas nepasakė, nes ir nebuvo kas sakyti.

Dabar kaimynai gailestauja, nes sako: —"Buvo geresni keli berneliai ir tuos išvežė."

Lietuvaičių vakaras.

Kaune lietuvių katalikių Moterų Draugija balandžio 14 d. surengė savo salėje koncertą vaikų prieglaudos naudai. Visą išpildė prieglaudos vaikučiai: deklamavo jie ir puikius žaislus žaidė ant scenos. Publikos—pilna pilnutėlė salė, daugiausia jaunuomenė, kuri susirinko čia pašokti. Reikia pastebėti, jog tarpe Kauno gimnazistų ir gimnazisčių pučia dabar nelabai kokia dvasios srovė: viršija prisirišimas prie žvilgučių, papuošalų, o užmirštama plėtoti budą ir kitas dvasios prakilnias ypatybes.

"Blinda".

Vilkaviškyje (Suv. gub.) per atvelykį balandžio 14 d. miesto kliubo salėje artistai mylėtojai vaidino Žemkalnio dramą "Blinda". Puikiai buvo atlikta Tado Blindos ir čigono rolės.

Negalima užtylėti apie kliūtis, kokias šio vakaro įrengėjai turėjo pakelti. Susižinoję kunigai, jog rengiama vaidinti "Blinda" (Blinda—veikalas, kurio tema paimta iš senovės žemaičių padavimų), atkalbinėjo artistus. Daugelis pabūgo kunigų grasinimų, atsisakė nuo savo rolių ir tik savaitę prieš vaidinimą buvo surasti kiti artistai į atsisakiusiųjų vietą.

Paskui dviem dienom prieš vaidinimą dvarininkė, kurios vardu gubernatoriaus buvo duota leidimas vakarą suruošti, atsisakė nuo leidimo. Lengva suprasti, kiek buvo nesmagumų ir darbo, kol pasisekė parūpinti, kad vakaro neprisieitų tolesniam laikui atidėti. Gi vaidinimo dieną kunigas G. viename (parapijos salėje) susirinkime uždraudė eiti į tą vakarą ir visaip išbjauriojo patį veikalą. Vaidinimo dieną vakaro priešai griebėsi dar vienos priemonės, idant vakarą suardžius: pasamdė agentus, kurie siūlė artistui apsiėmusiam čigono rolę 10 rub., kad tik atsisakytų nuo savo rolės. Be to dviem valandom prieš vaidinimą tie patįs agentai, stovėdami prie salės durų, pasakojo publikai, kad jau bilietų nebėsą.

Tečiau, nežiūrint visų pinklių, įrengėjų laimėta: vakaras pasisekė, publikai patiko, bilietai visi išparduoti. Pelnas eis vietinės audimo mokyklos naudai. "L.Ž."

Vilniaus naujienos.

Gegužės 1 d. streikavo nuo dvyliktos dieną iki vėlos nakties kai-kurių spaustuvių zeceriai. Streikas tas esąs išdalies pasekme atsitikimų Lenos krantuose. Iš to streiko priežasties geg. 21 d. neišėjo šitie laikraščiai: "Vileniec", "Siev. Zap. Žizn", Siev. Zap. Golos" ir "Naša Kopeika".

—"Kur. Wil." paduoda žinią, jog baltarusiai stengsis pravesti nuo Vilniaus gub. savo atstovą į 4-tą Dūmą.

Laikraščio bylos.

Balandžio 6 d. Vilniaus apskričio teismas nagrinejo dvi "Kur. Wil." byli. Pirmoje byloje redaktorius Rauba buvo kaltinamas tuom, jog atspausdino straipsnį, kuriame ministerio Kasso įsakymai buvo peikiami, kaipo tokie, kurie mokyklos darbavimos tik pakenkti gali. Antroje byloje redaktorius buvo kaltinamas paskelbimu be leidimo telegramos, siunčiamos caro vardu.

Rauba nubaustas 25 rubl. ir 7 dienomis kalėjimo. Gynė jį advokatas Povolockis.

SPAUDOS BALSAI

"Bešališkumas".

Vilniškės "Lietuvos Žinios" įgijo Amerikoje "savo korespondentą". "Liet. Žinių" N45 tasai korespondentas rašo:

"Mūsų seniausias laikraštis "Vien. Liet." paakino socijalistus ir socijalistiškos pakraipos laikraščius "Keleivį" ir "Laisvę" Bostone, kodėl jie esą nesirūpina streikininkais, taip arti prie streiko būdami... "Vien. Liet.", kaip matyti iš tos laikraštinės kovos ir turėjusi tiesą pasakyti karčios teisybės žodį."

Suvirš du tūkstančiai dolerių, kurie įplaukė per Bostono laikraščius, 20 prakalbų, kurias pasakė Bostono socijalistų kalbėtojai, karšta agitaciją per "Laisvę" ir "Keleivį"—tai vis vadinama nesirūpinimu streikierių reikalais. Tuo tarpu tos pačios "Vien. Liet." ir jos gizelių didžiausias nuopelnas, kad jie visą laiką norėjo sukurstyti streikierius prieš socijalistus. "Liet. Žinių" korespondentas netoli bėgęs nuo p. Širvydo...

Kitoj korespondencijoj pasakojama, kaip kun. Olšauskas ir Tumas nušluostė nosį ponams iš "V.Liet.", "Kataliko" ir "Liet." Bet tie vyrukai sarmatos nepažįsta. Korespondento lūpomis jie jau sako: tegul atvažiuoja p. M. Yčas—męs jam vėl maišus prikrausime! Nors visi bešališki žmonės žino, kad p. Yčas, tai Tumo lizdo paukštukas. Tai nuoseklumas!

Toje-pat koresp. K. Jasiukaičio komedijėlė (agitacijinė) išvadinta šlamštu.

Iš tokių raštų męs nesistebiame. Bet vis tik dyvai, kad Vilniaus pirmeiviai, kurie yra tikrais pirmeiviais, klauso tokių pasakų! Laike tų svečių vizito jie turėjo puikią progą susipažint su "Amerikos pirmeiviais". N46 "Liet. Žin." p. Bkmp. stačiai sako, kad "Lietuvos klerikalai" ir "Amerikos pirmeiviai" esą vyrai, kurie visados galės susikalbėti. Vilniaus pirmeiviai turi progą sekti ir "V. L." ir "Liet."—argi jie nemato tų laikraščių "pirmeiviškumo?" O vis tik talpina tokias klaidingas informacijas apie Amerikos lietuvius...

Jie tyli...

Kuomet Tilžės "Birytė" išgirdo, kad Šernas "Lietuvos" redaktorius, esąs paniekintas—tuomet ji teisingai pasakė lauksianti paaiškinimų iš paties "dėdės" Šerno. Tą patį būtų galima pasakyti ir apie Lalį su Akelaičiu. Bet... jie visi tyli. Už juos prabilo tiktai "bosas" Olšauskas, nors visiems suprantama, kad panašiuose dalykuose patogiausia būtų, jeigu atsilieptų jie patįs. Tasai tylėjimas gražiau už visokius žodžius patvirtina, kad juos išties išstumta.

Tą incidentą galima skaityti užbaigtu. Bet nereikia užmiršti, kad tai vis dedasi tojoj slaunoj laikraštininkų šeimynoj, kuri taip nenuilstančiai šaukia apie dorą!

"Lietuvių Žurnalas".

"Lietuvių Zurnalo" jau 5 NN išėjo. Turinys laikraščio gana margas. Yra nuolatinis kooperacijos skyrius. N5 prasidėjo liuosas vertimas kun.T. M. McGrady "Darbininkų reikalo". Gerai pastatytas susirašinėjimo skyrius.

Prie N5 pridėta knygutė: "Pirma Gegužės—visasvietinė darbininkų šventė". Knygelę parašė A. J. Karalius. Tik nežinia kodėl visoj knygutėj nepažymėtas nei sykio socijalizmo vardas? Reikia būti nuosekliais iki galo!

PAŽINKIME PRIEŠUS.

Visi Amerikos politikieriai prieš rinkimus šliejasi prie darbininkų. Nors jie minta darbo žmonių prakaitu, nors jų gerovė priklauso nuo kodidžiausio darbininkų išnaudojimo, vienok, kada jiems yra reikalingi darbininkų balsai, jie nuduoda esą nekaltais ir visa gerkle pradeda šaukti: "Darbininkai, jūs esat visokių trustų išnaudojami, jumis skriaudžia fabrikantai, jūsų teisės suvaržytos. Išrinkit mumis į valdininkus, o męs aplaužysim ragus ir trustams ir fabrikantams..." Panašią prakalbą drožia prieš rinkimus ne vienas iš demokratų ir republikonų partijos. Jiems dar pasiseka apdumti darbininkų akis ir tie balsuoja už juos. Bet kas gi? Praeina mėnesis, praeina metas, o pagerinimų darbininkams nėra. Atpenč, jie pajunta dar didesnę vargo naštą. Tada apvilti darbininkai patįs apskelbia kovą darbdaviams, patįs pareikalauja sau geresnio gyvenimo. Jie sustreikuoja. Nors darbo kova su kapitalu yra sunki, vienok darbininkai visada ją laimėtų, jei neatsistotų jiems ant kelio valdininkai, tie patįs valdininkai, kurie neva ketino už darbininkus kovoti. Ir čia tik pasirodo, kaip vilkas išsineria iš avies kailio. Į vietą to, kad apginti darbininkus nuo išnaudojimo, į vietą to, kad pildyt savo prižadėjimus, republikoniški ir demokratiški valdininkai užsiundo ant streikierių policiją ir kareivius. Ir čia darbininkai į vietą duonos gauna kulkas ir kalėjimą...

Lai būna darbininkams pamokinimu Lawrence'o demokratų malonė, lai jie neužmiršta kazokiškų nagaikų San Diego, Aberdine ir daugely vietų Pennsylvanijoj! Lai jie bent kartą supranta, kad tokios kruvinos vaišės atsikartos iki tai dienai, kol darbininkai nepažins savo tikrus draugus, kol jie nebalsuos už socijalistų partiją.

Ir štai artinasi prezidento rinkimai, artinasi toji diena, kada darbininkai išnaujo turės progą parodyti savo galybę. Vienok ir šiandien kapitalistai dar pasitiki ant minios tamsumo ir mano, kad ją ir šiemet pasiseks lengvai apgauti. Paleidžia specijališkus traukinius su nešvariais agitatoriais, kurie ir vėl pradeda dumti darbininkams akis ir vėl juos tarp savęs supjudo, sukursto ir patįs iš to naudojasi.

Taftas, kuris per keturis metus ramiai sau miegojo, dabar tik pabudo ir pamatė, kad ir vėl jam reikalingi darbininkų balsai. Važinėjasi iš miesto į miestą ir pasakoja miniai apie savo gerus darbus. Vienok nei žodžio jisai nepasako apie tai, kad laike jo valdymo ne vienam darbininkui kovoje už kąsnį duonos jo pasiųsti kareiviai atėmė gyvastį ir praliejo nekaltą kraują moterų ir vaikų. Męs matom pono Tafto gerus darbus Pennsylvanijoj ir kitur, kur dar ir šiandien liejamas nekaltų mainierių kraujas.

Tafto konkurentas, garsusis melagius ponas Rooseveltas, norėdamas išstatyti savo kandidatūrą į prezidentus, paliko tikru revoliucijonierium. Jis visur laiko "socijalistiškas" prakalbas, visur nupeikia Taftą, trustus ir demokratus ir visur neužmiršta pats save iškelti į padanges. Bet darbininkų luoma dar neužmiršo jo "geradėjyščių". Visi gerai atsimena, kad tik penki metai atgal laike jo valdymo šimtai tūkstančių darbininkų, neturėdami darbo, kentė badą, o streikieriai dar smarkiau buvo persekiojami, negu prie Tafto.

Demokratų abaze sukasi tas pats ratas. Ten irgi tie patįs melai, tos pačios varžytinės. Bet svarbiausios demokratų šunybės tame, jog jie visur nuduoda esą didžiausiais republikonų priešais. Bet kaip tik pamato, kad darbininkai kur-nors atbunda ir pradeda balsuoti už savo partiją, tuojaus demokratai pasiskubina susivienyti su republikonais, kad bendromis pajiegomis nuslopinus darbininkų partiją. Pavyzdžiu tokio bendro tų dviejų partijų susibičiuliavimo yra Milwaukee. Jie ten pamatė, kad darbininkų valdymas skaudžiai atsiliepė ant jų kišeniaus, todėl pasistengė jį prašalint. Tos dvi kapitalistų partijos ketina susivienyti ir kituose miestuose, kur tik matysis pavojus iš darbininkų pusės.

Iš viršminėto aiškiai matosi, kad republikonų ir demokratų partijos — tai yra viena gauja darbininkų priešų, viena gauja vilkų ir todėl darbininkai privalo jų saugotis. J. Kelmutis.

Laisvoji Sakykla.

Laikraščiai eina geryn.

Kaip pažiūri į pasaulį, tai jis nestovėjo nė vienos dienos ramiai, bet visuomet virė karšta kova. Taip-gi negalima sakyti, kad jis greitai nusiramins, t. y. paliaus kovojęs, nes tik per kovą galima šį-tą nuveikti ir nors mažą žingsnį pirmyn žengti. Bet atsiranda žmonių, kurie baisiai neapkenčia kovos. Nieko nuostebaus nebūtų, jog kovos neapkęstų vyriausis sluogsnis—buržuazija. Bet kuomet atsiranda tokie žmonės iš darbininkų klesos—tuomet jau reikia stebėtis.

Štai "Laisvės" N40 tilpo straipsnis p. Vikraus Vaikino, po antgalviu "Laikraščiai eina blogyn". Dėl tokio straipsnio labai gaila pseudonimo, nes "Vikrus Vaikinas" taip ne tik kad nerašys, bet ir sapne nesapnuos. Tokius straipsnius gali rašyti visai "lėtas vaikinas", kuris visai nenori kovoti, dėl kurio yra baisiai sunku atskirai laikyti antis, vištas, erelius ir juodvarnius, nes tai daug svarstymo, daug rūpesčio ir vargo. Jis su mielu noru sukrautų visus viršminėtus gaivalus į vieną maišą ir, net susirietęs, vilktų juos, visai neatsižiūrint, kad tie maiše kirkinas—lai kirkinas, tai ne mano dalykas juos malšinti, aš privalau juos tik vilkti!

Tokį išvedimą aš darau iš p. Vikraus Vaikino straipsnio. Ar-gi ištikrųjų būtų laikraščiai geresni, kuomet juose nebūtų polemikų? Argi teisingai būtų, kad vienas laikraštis arba korespondentas meluotų, pasakotų nebūtus daiktus, o kiti visi tylėtų? Ne! Prie to visai negalima daleisti. Kaip-gi aš galiu tylėti prieš "V. Liet." ir "Lietuvą", kuomet kas savaitė aukaudavau Lawrence'o streikui po 50c., o jie sako, kad nė cento nedaviau! Aš turiu stačiai pasakyti, kad jūs esate šmeižikai, niekšai ir t. t. Dori leidėjai ar redaktoriai tą ir padaro.

Pagaliaus, kuomet pats p. Vikrus Vaikinas neseniai rašė "Laisvėj" apie vyrus ir moteris, tai pats buvo didžiausiu "peštuku", nes visiems gerokai kailį išpėrė. Apie tai niekas nė puse burnos ne prasitarė, nes jis ten teisybę sakė. O juk galėjo ant jo užgriauti, kaip devyni perkūnai, nes kliuvo kaip vyrams, taip ir moterims.

Taigi aš visai nesuprantu, kodėl dabar taip žiūri p. V. V. į laikraštiją? Kodėl jis nori apženyti "Keleivį" su "Žvaigžde", "Kovą" su "Draugu", "Laisvę" su Seinų "Šaltiniu" ir t. t. Žmogus, maždaug žiūrintis į dalykus visapusiškai, niekuomet to negali sakyti. Pagaliaus ir pats V. V. sako, kad žmonės ne vienodų pažiūrų ir duoda jiems liuosybę, o tuom tarpu reikalauja, kad redaktoriai bei leidėjai būtų vienodų pažiūrų ir tarp savęs nesipeštų. Keista ir juokinga logika.

Aš čia nekalbu, kad tik socijalistai kritikuotų klerikalus ir tautiečius, o pastarieji tylėtų; aš sakau, kad kritika reikalinga iš visų pusių ir tik per kritikas galima prieiti prie teisingų dalykų. Tik per kritikas galima atskirti, kur antis, o kur erelis ir tą parodyti visuomenei.

Męs matom, kad laisvė religijos įgyta per kovą, panaikinimas baudžiavos įgyta per kovą ir ateityj geresnis pasaulio surėdymas, t. y. socijalizmas, bus įgytas tik per kovą. Su tuo, aš manau, kad sutiks ir p. Vikrus Vaikinas. Lietuviškoj visuomenėj taip pat yra daug socijalizmo priešų ir su jais reikia kovoti. V. Paukštys.

RUPTURA.

Tankiai pasitaiko, kad žmonės klausia per laišką, ką daryti su ruptura. Daktarai duoda rodą eiti į špitolę ant operacijos; jis gi mato apgarsinimus "specialistų" laikraščiuose, kurie išgydo be peilio. Žinoma, kiekvienas žmogus stengiasi išvengti peilių ir už tai daugelis kreipiasi pirmučiausiai prie apgavikų.

Iš savo pusės męs duodame tokį patarimą. Klausykie rodos savo daktaro, o ne kokio ten garsinamo laikraščiuose "specialisto". Atsiminkie kartą ant visados, jog visi tie garsinamieji "specialistai", "profesoriai", "garsųs daktarai" yra niekas kitas, kaip tik paprasti apgavikai, kurie naudojasi žmonių negalėmis, jų lengvatikyste ir išvilioja paskutinį skatiką. Susilaukėm ir lietuvių tarpe tautiškų žulikų ir užtai ypatingai reikia būti atsargiais.

Ruptura reiškia, jog pilvo sienoj yra silpna vieta, per kurią išlenda vidurių apvalkas, o su juom kartais ir žarnos dalis. Viena iš tokių silpnų vietų yra kirkšnyje. Kūdikiams tankiai ruptura pasidaro bamboje.

Nešioti rupturą kirkšnyje yra pavojinga. Kada žmogus sunkiai padirba, greitai pavaikščioja, ar šiaip kokiu nors būdu susierzina, tuomet iššokus dalis sutinsta, atgal negalima sustumti, užsismaugia žarna ir žmogus gali numirti greitu laiku. Užtai visuomet tokiems reikalinga nešioti diržą, vadinamą truss. Nešioti visą dieną, nusiimti tik ant nakties, einant gulti. Bet diržas neišgydo rupturos, išskiriant mažų vaikų. Dideliems būtinai reikalinga operacija, kuri nėra nė sunki, nė pavojinga. Prapjauna toj vietoj, sustumia iššokusią dalį atgal ir užsiuva spragą. Rezultatai būna labai geri. Daugelis atlieka tą be migdymo, su cocainu.

Kūdikiams, iššokus bambai, galima uždėti korką, arba penktuką ir pridrūtinti su limpančiu pleisteriu.

Dr. F. Matulaitis.

VELNIUKAS ir PRAMONININKAS

(Dialogas. Siužetas skolintas.)

Pramonininkas. Dvasios iš bedugnės! Velniai, šėtonai, raganos, aitvarai, ar kaip ten jus ne vadintų, aš šaukiu jus prie savęs ant pagelbos, lai ateina kas nors iš jūsų su visomis pekliškomis spėkomis, kuriomis aš galėčiau pasinaudoti.

Velniukas. Aš jau čia.

Pr. Bet kas-gi tu esi?

V. Aš—velniukas atėjau tau ant pagelbos.

Pr. Bet ar tu turi įgaliavimą nuo savo valdžios, kuri tave siuntė man ant pagelbos?

V. Štai jis. Aš galiu dėl tavęs padaryti tą, ką gali padaryti pats mūsų viršininkas ir ką negali padaryti niekas iš pasaulio gyvūnų.

Pr. Gerai! Tu turi išpildyti mano vieną reikalavimą.

V. Tuojaus esmi prisirengęs. Ko nori? Gal nori turėti daugiau supratimo, negu garsiausi pasaulyj filosofai?

Pr. O, ne!

V. Gal nori didesnių turtų turėti, kokius Rockefeleris tik sapne sapnavo, o pats dar neįgijo?

Pr. Ne! Aš tuos manau ir pats įgyt.

V. Gal nori turėti moterį tokią išmintingą, kokios da nebuvo ir nėra pasaulyj?

Pr. Ne. Tu manai, kad dėl to yra reikalingas velnias?

V. Gal nori sparnų, ant kurių galėtum ore lekioti?

Pr. Visai ne to!

Veln. Tai ko-gi tu pagaliaus nori?

Pr. Padaryk taip, kad aš būčiau laimingas. O aš būsiu laimingas tuomet, kuomet mano darbininkai gerbs ir prieš mane galvą lenks.

V. O, tą aš negaliu padaryti.

Pr. Kaip tai negali?

V. Sakau tau tikrą teisybę, kad negaliu.

Pr. Sakai, kaip teisingas velnias?

V. Suprantama. Turėk omenyj, kad yra teisingų ir velnių, kaip ir žmonių.

Pr. Bet tu turėk omenyj, kad aš tave pakarsiu už vuodegos, jeigu tu man pasakosi visokius niekus ir neišpildysi mano reikalavimo.

V. Jeigu čia ateitų ir pats mūsų viršininkas su visais savo pagelbininkais ir visomis pekliškomis spėkomis, taipgi nieko negalėtų padaryti su jūsų veisle.

Pr. Ir net ant kelių dienų?

V. Ne tai, kad ant kelių dienų, bet ir ant kelių valandų ir net ant kelių minutų.

Pr. Jeigu tu jau to negali padaryti, tai būk toks geras, paliuosuok mane nors nuo nelaimių.

V. Kadangi tu sakei, kad tavo laimingumas prigulės nuo to, kuomet tave darbininkai gerbs, tai ir to negaliu. Pagaliaus gal tas ir galima būtų padaryti, bet tau reikės išsimokinti žiūrėti į darbininkus lygiai, kaip pats į save, ir pamesti saumeilystę, kurią dabar turi.

Pr. Na, to aš išsimokįsiu tik po savo mirties, o pakol gyvas—to nebus!

V. Kadangi tu to negali čia, gyvendamas ant žemės, padaryti, tai turi atsiminti, kad ir aš tavo reikalavimų negaliu išpildyti. Tavo reikalavimų išpildymas priguli ne nuo manęs, bet nuo tavęs. Turi atsiminti, kuomet tu paniekini darbininką—pats save paniekini; paskaitai jį už kvailą—pats lieki didesniu kvailiu; nori jį pajuokti—pats save pajuoki. Tu to visai nesupranti, nes esi už juos kvailesnis, todėl jie tavęs ir negerbia. Greičiau aš galėčiau santaiką padaryti tarp katės ir pelės, negu tarp jūsų veislės.

Pr. Tai tu sakai, kad mano nelaimės nuo pat mano gimimo negali atsitraukti nuo manęs nei ant valandėlės?

V. Taip. Jos atsitraukia tik tuomet, kuomet tamista miegi—kuomet apsistoja tavo judėjimas, smegenįs neveikia ir sapnų nesapnuoji apie savo pramonijos reikalus.

Pr. O kuomet aš jausiu gyvenimą, tai jokiu būdu nepasiliaus?

V. Taip.

Pr. Tai pagal tavo nuomonės geriaus negyventi, negu gyventi?

V. Taip. Jeigu nori pasiliuosuoti nuo nelaimių—geriau negyventi, nes, kaip sakei, tuomet išmoksi kitus gerbti.

Pr. Ar-gi taip?

V. Taip, taip. Jeigu tu panorėsi atiduoti savo dūšią man anksčiau, aš sutinku ją paimti.

V. Paukštys.

NEUŽMIRŠKIME.

Žiauri budėlio-caro valdžia reikalauja daugybės aukų. Nepasotinama, negailestinga ji maudosi žmonių kraujuose ir ašarose! Tūkstančių-tūkstančius varo į Sibiro tyrus, kur juos ir nukankina ligi mirties.

Kančios, ašaros, šauksmas, verksmas, dejavimas tik vėjo yra blaškomi po Sibiro tyrus ir mažai kur beatranda atbalsį. Ten amžinas pragaras, kruvina ašarų pakalnė...

Bet graudųs šauksmai, tie kartųs dejavimai, vaitojimai retai kurį iš mūsų pasiekia. Tik pastaruoju laiku lyg tankiau pradeda pasirodyti laikraščiuose žinutės apie tų nelaimingųjų, ašarų ir kančių klanuose vaitojančiųjų, vargus.

Štai ką rašo man vienas draugas iš Irkutsko gub. (Sibire), ištremtas visam amžiui į Sibirą už priklausimą prie socijaldemokratų partijos.

"...Aš esu apimtas didžiausios apatijos, gyvenu didžiausiame nusiminime. Taip neramu, kad ir aprašyti viską sunku. Laikas eina greit, bet gyvenam be jokios naudos. (Jis gyvena su broliu.—P. P.) Vargstam, skurstam, aimanuojam, o šviesesnės ateities mums jau nesimato...

Žiemos laike čion nieko negalima uždirbti pas vietinius "čeldonus"; jei bent tik kult ar į mišką važiuoti, bet ir tai sunku gauti. Moka po 20—30 kap. į dieną; valgis savo—žinoma, arbata ir duona. Girtuoklystė tarp ūkininkų baisiai išsiplatinus. Jei būna kokia šventė, tai geria ištisą savaitę. Mūsų bažnytkiemyj nėra "monopolkos", tai parsiveža iš toliau ir maudosi degtinėje. Yra keletas turtingesnių ūkininkų, bet tokių nedaug.

Kaip atvažiavom į Biriulką, begalo sunki buvo pradžia mudviejų gyvenimo. Nekurį laiką kentėm šaltį ir badavom. Tik vėliaus apturėjom iš namų drapanų ir kelis rublius pinigų. Pereitais metais dar nekurie iš draugų sušelpdavo, bet šiemet jau iš niekur nesulaukiam pagelbos...

Žiemą su broliu aptaisinėjome knygas, kurias gavom iš tulų vietinės inteligencijos knygynėlių ir iš valsčiaus raštinės. Bet dabar ir vėl likome be darbo. Nežinia, kaip gyvensim. Nekurie iš ištremtųjų gauna pašelpą (bet tie ne iš darbininkų).

Būnant tokioms aplinkybėms ir negaunant darbo, daugelis nepakelia tokio sunkaus gyvenimo ir žudosi. Pereitais metais buvo daug saužudysčių. Netoli mūs gyveno trįs žmonės. Du su reikalais kur-tai išėjo, o sugrįžę už 30 minutų, rado likusįjį kybantį kampe. Draugai jį paliuosavo, bet buvo jau be žado. Pašaukus felčerį, pasisekė dar jį atgaivinti. Antras atsitikimas buvo Kirensko pav. Tulas ištremtasis (mokinys), išėjęs medžioti, susikūrė ugnį, užsitaisė šautuvą ir, atsistojęs šale ugnies, šovė į save ir nuvirto į ugnį. Daug čia tokių atsitikimų būna.

Kalėjimas, ištrėmimas, persekiojimas, negavimas darbo ir kitokios aplinkybės nukankina, nualsina žmogų, net permaino ir jo pažiūras. Daugelis pradeda girtuokliauti arba žudosi..."

O kiek yra tokių nelaimingųjų, kurie neturi nei kam pasiskųsti, padejuoti, nei nuo ko pagelbos prašyti. Ir žūsta taip prakilniausių jausmų, geriausių norų žmonės, nesulaukdami iš niekur pagelbos. Ir žūsta tie, kurie galėtų atnešti daug daug žmonijai naudos, kurie padėtų nuvargintiems pasekmingiau vesti gyvenimo kovą ir tverti laimingesnį pasaulį.

P. Posmyla.

M. ČIURLIONIS.

Turbūt, tai teisybė: kuomet žalia veja padengia žmogaus kapą, tuomet tik visuomenė pradeda tą žmogų garbinti. Taip atsitiko ir su M. Čiurlioniu. Dailininkui tebesant gyvam, retas kas mokėjo apvertinti jo talentą. Kas kita dabar.

Laikraštis "Sovrem. Slovo" štai kokiais žodžiais atsiliepia apie Čiurlionies muziką: "tik metai tesuėjo nuo geniališko lietuvių dailininko mirties, o jisai jau pagarsėjo plačiausiuose inteligencijos sluogsniuose. Jo tvėrimas, toksai individuališkas, vilioja savo slaptybe, savo nepaprastumu. Čiurlionies tvėrimą negalima suprasti dėl tos pat priežasties, dėl kurios negalima suprasti svetimų svajonių ir sapnų. Bet tasai pasakų pasaulis vilioja savęspi, žadina fantaziją, kaip ta muzika, kurią negalima įsprausti į matomas formas. Čiurlionies dailė stovi ant pat rybos tarp muzikos ir dailės, būdama nelyginant tiltu tarp abiejų dailės šakų. Čiurlionis buvo nevien dailininku, bet visupirma kompozitorium. Dėja, šita jojo veikimo srytis tėra mažiausia ištirta. Čiurlionis mokėsi pas žinomą lenkų kompozitorių Noskovskį, o vėliaus pas Karolių Reineke." Toliaus laikraštis sako, kad publikai teko patirti vos kelis muzikališkus veikalus, bet ir tie rodą, jog Čiurlionis būtų išsiplėtojęs ligi pilno savistoviškumo. Viena iš Čiurlionies simfoniškų poemų bus greitu laiku atlikta Paryžiuje.

PREKYBA MERGINOMIS.

Šiandieniniame draugijos surėdyme yra viskas paremta ant išnaudojimo pamatų. Ar tai dora ar ne—tas nerūpi išnaudotojams. Priežodis sako: "pinigas nesmirda". Prie to bjauraus išnaudojimo priguli ir ta gyvuliška dėl dykaduonių smagumų ir pasiutusių orgijų užganėdinimo prekyba gyvu moterų kūnu. Jeigu męs pažiūrėsime šviesiomis akimis į tą merginomis prekybos amatą, tai pamatysime vergiją ir šlykščiausią išnaudojimą vargingųjų moterų ir merginų, kurios vargo ir nedatekliaus priverstos yra pulti į tą begėdišką purvyną. Dėl kąsnio duonos turi parduoti savo kūną ir meilę dykaduonių gaujai. Prieš trisdešimts metų niekam nerūpėjo ta prekyba gyvu tavoru. Ir jokie įstatymai nevaržė, kol nepradėjo pati išnaudotojų klesa reikalauti tos begėdiškos prekybos panaikinimo. Vienam anglų laikraštyj tilpo straipsnis: "Jaunų merginų žavėjimas garsiojoj Babilionijoj", kuris pakrutino visą šios draugijos surėdymą. Čia buvo parodyta, kokia didelė prekyba eina tuomi gyvu tavoru. Jaunos merginos, moterįs ir mergaitės yra renkamos ir aukaujamos tam smakui kapitalui. Nei viena taip vadinama kultūriška Europos viešpatystė nėra laisva nuo tos prekybos. Statistika parodo, kaip stovi prekyba pagal tautas. Galicijoj—40%, Rusijoj—15%, Italijoj—11%, Austro-Vengrijoj—10%, Vokietijoj—8 ligi 10%, Francūzijoj—5%, Anglijoj—4%, Ispanijoj—4% ir Argentinoj—3%.

Iš tų skaitlinių matyti, kad kur tamsiausias ir vargingiausias kraštas, ten ta bjauri prekyba randa plačiausią dirvą. Laike kongreso Frankfurte, sušaukto prieš prekybą merginomis, paaiškėjo, kad Galicijoj gyvenanti 800-000 žydų veda tokį vargingą gyvenimą, jog šeimyna iš šešių ypatų neturi nei vieno guldeno nedėlios pragyvenimui. Didelis merginų skaitlius dirba per nedėlią už 14 kreucerų. Prie to žemas kultūros laipsnis, dvasios biednumas ir tamsumas dešimteriopai padidina jų vargą. O tokiose vietose yra užtektinai smailaliežuvių, kurie siūlo aukso kalnus ir laimingą pragyvenimą. Keliauja į svetimas šalis, kad iš ten pagelbėti savo tėvams ir broliams. O atsidūrusios svetur, nemokėdamos vietinės kalbos, suprantama, į kokį vargą jos įpuola.

Policija, įstatymdavystė su savo parėdymais pagelbsti tai bjauriai prekybai. Už tą prekybą baudžia nekurių valstijų įstatymai nuo 3 ligi 5 dienų kalėjimo, arba nuo 50 ligi 100 markių pinigiškos baudos. Tokia menka bausmė turi menką įtekmę ant tokio didelio andelio. Pirklių knygose rasta, kad už vieną merginą mokama nuo 500 ligi 5000 markių. Visų prostitučių yra 95 procentai iš varguolių armijos. Kožnas krizis, vargas ir žmonijos nelaimė, tai tos begėdiškos prekybos žydėjimo dienos.

Darbininkas, išauklėjęs savo dukterį ligi šešiolikos-septyniolikos metų, vargo spiriamas, priverstas yra išsiųsti ją svetur laimės ieškoti. Juo ji jaunesnė, juo gražesnė, juo labiau traukia prie savęs visas nepažįstamas akis. Pirklybos įstaigomis yra laikraščių apskelbimai, vietų rodijimai, gelžkelių stotįs, išlipimo vietos — prieplaukos. Jeigu merginą negali su šiokiais ar kitokiais melavimais prisivilioti, tuomet imasi už geriausio įrankio—ženybinės sutarties ir apsivedimo. O jeigu tas jiems pavyksta, tai aišku, kad tuomet nesunku tą auką kur į užsienio paleistuvystės namą nugabenti. Vienas žinomas merginų pardavėjas Meyrovik buvo net trisdešimts kartų apsivedęs. Atsiranda nemažai lengvatikių, kurios pasiduoda tokiam bjauriam įrankiui. Bet prostitucija moterei reiškia vistiek, ką mirtį. Atsikelti iš to purvyno jau yra sunku ir negalima. Policija ir įstatymai tėmyja jos žingsnius ir apsunkina kelią jos išėjimui. Despotiškas surėdymas—tai yra ramstis prostitucijos. Karės, užkariavimas svetimų kraštų, kolonijų—vis tai įrankiai platinimo prostitucijos. 1886 metais, laike Anglijos karės Indijoje, armijos komanduotojas lordas Kobertas reikalavo, kad būtų prisiųsta merginų ir moterų dėl kariumenės. Laike karės su būrais tapo parduota daugybė Anglijos ir Europos moterų ir merginų ir išgabenta į Kapštadtą. Karė yra demoralizacija žmogaus proto ir sąžinės. Laisvas žudymas nekaltų žmonių priverčia ir prie kitokių šlykščių darbų. Ne tik Anglija tuomi rūpinasi, bet ir kitos valstijos, pav. Vokietija. Toji ir įtaisė Afrikoj dėl savo kariumenės paleistuvystės namus ir apvainikavo juos vokiečių tautos vėliavomis, o ant vartų padėjo parašus visose kalbose: "įeiga tik dėl vokiečių kariumenės". Kuomet tai buvo per draugą Kunert aikštėn viskas iškelta, jam buvo mestas apkaltinimas. Seimas nekaltino valdžią, bet socijaldemokratiją už jos netylėjimą.

Visą tos begėdiškos prekybos paveikslą persistačius, nesinorėtų tikėti, kad kultūriškose šalyse tas būtų galima. Bet tai yra tikrai ir, kur yra didesnis kapitalizmo išsiplėtojimas, kur smarkiau kapitalizmas viešpatauja, ten yra ir didžiausias reikalavimas to gyvo tavoro. Ir kol viešpataus vargingi kraštai, varguoliai ir kapitalistai-išnaudotojai, tol ta prekyba varguolio sesere ir duktere—tuo gyvu merginų tavoru, nebus prašalinta.

P. Svotelis.

Ant paveikslo matote viršuj iškilusį balioną, o apačioj į virvę įsikibusį žmogų. Balionas perstato pragyvenimo produktus, o žmogus—visuomenę, kuri tuos produktus sunaudoja. Pragyvenimas pastaruoju laiku taip smarkiai pradėjo kilt augštyn, kad visuomenė jokiu būdu negali jį išlaikyti. Bet paveikslas parodo, kad ten toli jau teka giedri saulutė, kuri prasklaidys miglas nuo visuomenės akių ir toji visuomenė pažins savo skriaudikus. Saulutė—tai darbininkiškas susipratimas.

Korespondencijos

Chicagos laikraštininkų streikas.

Jau trečia savaitė, kaip tęsiasi angliškų dieninių laikraščių presmanų streikas. Pradžia šio streiko gimė laikraštyje "Examiner". Mat, pasibaigus kontraktui, buvo norima sumažinti darbininkų skaitlių prie presų. Tačiaus presmanai ant to nesutiko, nes suprato, kad tai pasikėsinimas ant unijos, o toliaus bus gera proga numušti jiems algas. Kitokio išėjimo darbininkams neliko, kaip tik apšaukti streiką. Sykiu apšaukė streiką ir laikraščio "American" presmanai. (Mat, šiedu pridera milijonieriui Hearstui). Ta proga naudodamiesi visi dieninių angliškų laikraščių savininkai apskelbė lokautą, už tai, kad būk presmanai sulaužė kontraktą, katras buvęs padarytas tarp visos unijos. Reikia žinoti, kad visi Chicagos angliškų dieninių laikraščių savininkai yra padarę sutartį, kad jeigu nors vienas iš jų dėl kokios nors priežasties negalės išleisti laikraščio—tuomet ir kiti negali išeiti. Tad ir šitas lokautas buvo apskelbtas tyčia, kad nugąsdinus pirmų dviejų laikraščių presmanus. Tačiau tie nenusigando, nes presmanų užuojauton stojo laikraščių išvežiotojai, vaikai, pardavėjai ir stereotypieriai. Ir šie visi pridera į uniją.

Iš tokios tai priežasties gimė didelis streikas, kuriam dar galo nesimato. Bet yra viltis, kad presmanai laimės, nes publika simpatizuoja streikieriams. Skebų laikraščius mažai kas perka. Skebinių laikraščių pardavėjus policija uoliai saugoja, bet buvo jau daug ir kruvinų susirėmimų. Policija apsieina su streikieriais tikrai žvėriškai!

Užtai puikiai sekasi socijalistų laikraščiam.

"Kataliką" ima pavydas.

N19 "Katalikas" sako: "kam, kam, bet socijalistams tasai streikas, tai pjūtis. Jie išleidinėja laikraščius ir lupa visuomenę. Norima tuo pasipelnyti, žinoma, verčiant žabangus ant policijos." Čia aišku, kad "Katalikas" nori užslėpti bjaurius policijos darbus. Kaslink lupimo visuomenės, ta pati pasaka. Jeigu lietuviai darbininkai ima "Kataliką" ir moka už jį savo centus, katras yra pripildytas veidmainiškų straipsnių ir muilina liet. darbininkams akis, tai, mat, tame nėra visuomenės lupimas. Ne, aš čia matau lupimą ne vien iš pinigiškos pusės, bet ir iš dvasiškos.

Julijus Minkštutis.

New York, N. Y.

Geg. 15 d. čia atsibuvo prakalbos, surengtos L. S. S. 52 kuopa dėlei šių priežasčių: 1) kad užprotestavus prieš Mass. valstijos teismų neteisingą elgimąsi, suareštuojant Lawrence'o streiko vadovus J. J. Ettorą ir Giovanitti, 2) kad užprotestavus prieš carbernio Rooto billių. Taip-pat buvo paminėta tarptautiškoji darbininkų šventė.

Kalbėtojais buvo J. Šukys, J. Perkūnas ir A. Purvis. Jie gerai išaiškino prasmę mūsų šventės. J. Perkūnas kvietė publiką protestuoti prieš minėtų nevydonų sumanymus ir neteisingą kankinimą mūsų vadovų. Kvietė prisidėti aukomis Ettoro ir Giovanitti išgelbėjimui. Publika pritarė. Perskaičius A. Purviui rezoliucijas, priimta vienbalsiai ir likosi suaukauta $7.00. Publikos buvo mažai, nes pas kun. Šeštoką buvo fėrai.

Vakarą pamargino deklamacijos. Deklamavo V. Petraitis, J. Paskevičia, P. Jukelienė. Galiausia sudainavo Straulis ir Straulienė "Miškas užia", kuri labai pavyko.

Jurbarkiškis.

Kapucinas drožia.

Philadelphia, Pa. 12 geg. atsiuntė ir pas mus dievas garsųjį "tėvą kapuciną". Apie jo pamokslą nėra reikalo nei aiškint, nes "Laisvės" skaitytojai žino, kas tai per paukštis. Išbjaurojo apšviestesnius žmones ir laikraščius tokiais žodžiais, kurių ir į laikraštį negalima dėti. Katalikams grąsino pekla, jeigu skaitys draudžiamus raštus. Bedievių, girdi, esama mažai, todėl jie turi mūsų klausyti.

Ant galo žmogelis pripažino, kad ir daug esama katalikų, bet jie tamsųs, tik nepasakė, iškur imti tą šviesą, kad nevalia nieko skaityti. Žodžiu sakant, žmogelis yra visai sumaišytu protu, nes nei pats neišmano, ką kalba, o tik sėja neapykantą tarp lietuvių.

J. M-vičius.

Cleveland, Ohio.

L.S.S. kuopa parengė prakalbas 7—8 geg. d. Kalbėjo S. Michelsonas, "Keleivio" redaktorius. Plačiai išaiškino, kaip atsirado valdžia ir kunigija, ponai ir vergai. Apipiešė dabartinį padėjimą, nurodė ateities kelius. Kvietė prisidėti prie L. S. S., visuomet remti partiją, likties piliečiais. Publikos buvo pusėtinai, klausėsi visi atydžiai, išskiriant du patriotu, kurie atsižymėjo, kaipo tikri juodašimčiai. Tai P. Šukys ir J. Gritė. Kėlė betvarkę ir stengėsi suardyti prakalbas, šaukdami, kad žydas kalbės. Po prakalbų buvo klausimai, bet ir čia tuodu p. Širvydo gizeliai pasižymėjo, užrašydami tokius bjaurius klausimus, kuriuos bjauru ir minėti. Tarp kitko juodu klausė, kodėl socijalistai boikotuoja "Liet." ir "V. Liet.". Jiems atsakė, kad neboikotuoja, bet tik kritikuoja. Paskui vėl uždavė klausimą, ar tiesa, kad "Keleivį" leidžia žydai, ir liepė pasakyti S. Michelsonui, kaip jo tikra pavardė. Ant to S. M. atsakė, kad iš jų būtų geri šnipai. Publikoj suūžė delnų plojimas.

V. Geibis dar nurodė, kad, steigiant Clevelando knygyną, knygos daug pigiau gauta iš "Kel.", nei iš "V. L."

Antrą dieną S. Michelsonas kalbėjo ant temos: patriotizmas ir tikėjimas. Čia tuodu ponu vėl kliudė. Tarp kitko p. Šukys pasakė, kad žmonės, kaip užkerėti, limpa prie "Laisvės" ir "Keleivio", nors jisai jiems ir perša "Lietuvą" su "V. Liet."

V. Jurkšietis.

Rochester, N. Y.

1 d. gegužės atsibuvo prakalbos. Kalbėjo K. Vaivada, ką reiškia pirmosios gegužės diena ir dėlko ji švenčiama. Pertraukose buvo deklamacijos. Paskui vėl kalbėjo Vaivada apie raudonąją vėliavą ir kuomi ji skiriasi nuo tautiškų vėliavų. J. Bendokaitis sakė monologą "dangaus specijalistai". Paskui Ž. Jokšiutė sudainavo solo. Publikos buvo neperdaugiausia, nes daugelis traukė į dievmeldystės namus.

Prie kuopelės pristojo du nauju nariu. Vakarą praleidome smagiai.

Paparčio Žiedas.

Grand Rapids, Mich.

Mūsų miesto lietuviai juda, dirba, kad net braška.

Prieš porą savaičių lošė: "Ponas ir Mužikai". 12 d. šio mėn. Lietuvių Dramatiškas Ratelis lošė "Pagirėnų gobtuvės". Bet su paskutiniu veikalu išėjo ne kaip. Nekaip nuduota, nekaip roles temokėta.

Patartina, kad kitu sykiu to nebūtų. Šitas papeikimas daromas vien su geriausiais tikslais.

Pas mus lietuviška kooperacija ir negyvena, nes viena iš geriausių krautuvių, t. y. drapanų, jau subankrutijo.

J.

Haverhill, Mass.

12 geg. atsibuvo prakalbos, kurias parengė L.S.S. kuopa. Kalbėjo L. Prūseika dvejais atvėjais. Apie gegužinę šventę ir apie Sibirą. Žmonių buvo gana daug, ypač moterų. Prakalbos patiko. Iškaščiams padengti sumesta virš $6.00.

Puikiai deklamavo Ona ir Marijona Gurkliutės: gamta ir vargdieniai.

* * *

Rochester, N. Y.

4 d. geg. atsibuvo teatras, kurį parengė L.S.S. 7 kuopos Teatrališkas Ratelis. Lošta: "Penktas prisakymas". Nors veikalas trumputis, bet nemažą įspūdį padarė. Publika gausiai plojo delnais. Aktoriai visi gerai atliko savo roles.

Paskui ėjo monologai ir deklamacijos.

Negauta pavelyjimas nuo miesto valdžios ant šokių ir baliaus. Todėl daugelis ir grįžo namo. Kaip gaila, kad daugeliui vis dar daugiaus rūpi šokiai ir baliai, ne kaip tikroji dailė.

Nekurios merginos visą laiką kalbėjosi ant trepų. Tiktai kada išgirdo šovima—tai suėjo į svetainę, bet buvo jau pervėlu.

Ratelis turėjo pridėti savo pinigų prie šito teatro.

Paparčio Žiedas.

Lynn, Mass.

Gegužės 12 d. atsilankė čia I. W. W. unijos organizatoriai ir norėjo laikyti prakalbas šone Lynn'o, taip vadinam Lynnfield'e. Bet dagirdus apie tai policija, nuėjo ten ir nedavė laikyti prakalbų, išvarydama žmones iš svetainės.

Tada darbininkai pradėjo rengt prakalbas didelėse stubose. Bet ir ten policija juos atrado ir išvaikė.

Tada žmonės norėjo pradėti susirinkimą ir muštynes, bet I.W.W. organizatoriams patarus, apsimalšino. Prakalbos būtų buvę anglų, žydų, italų, lenkų ir lietuvių kalbose.

Tai tau ir Amerikos laisvė.

Gegužės 13 d. sustreikavo Lynn'o laikraščių darbininkai, tai kapitalistai į jų vietą pastatė skebus. Kaip ilgai streikas tęsis, nežinia.

6:30 val. vakare ėjo gatvėmis skaitlinga vaikų paroda, kurie pardavinėja laikraščius ir nešė su savim tokius atsišaukimus: "męs nenorim parduot Lynn'o laikraščius." Daug laikraščių likos neparduota.

Fotografistas.

AUKOS JOVARUI.

LEWISTON, ME.

12 d. gegužės atsibuvo mitingas L. S. S. 105 kuopos. Org. J. Krapovickas, atidarydamas mitingą, pasakė keletą žodžių apie vargingą gyvenimą poeto Jovaro ir reikalingumą pinigų dėl gydymosi, ką susirinkimas ir padarė.

Deklamavo A. Kručas, J. Kapickas ir P. Čepas. F. Kaulakis pasakė porą spyčių "Džan Bamba". Taipgi padainavo keletą dainų.

Aukavo šios ypatos: E. Liaudanskaitė $1.00; P. Zenkevičius, J. Krapovickas ir K. Vilaniškis—po 50c.; V. Kapickaitė, E. Kregždaitė. M. Laužikaitė, P. Tubelis, K. Sadula, Ad. Jezukevičius, K. Petronis, F. Kaulakis, F. Petrulis, P. Pempė, M. Gaidimauckas, A. Bagdonas, J. Kapickas, A. Kručas, P. Čepas, P. Peslis, P. Petrulis, A. Adomaitis, A. Kaulakis, U. Dulksniutė, E. Krapovickienė, F. Statkus, A. Totoraitė, M. Franckienė, P. Indilaitė, L. Vaitkunas, L. Malinauckaitė, J. Liaudanskas, A. Didžiulis, O Jakavonienė, L. Vilaniškaitė, Val. ir Ver. Vaičiuliutės, B. Jezukevičienė—po 25c.; A. Balčiunas, E. Puidokaitė, K. Gaidimauckas, V. Adomelis—po 20c.; P. Čereška, K. Peslis, E. Marciukevičiutė, A. Vilimas, K. Perekšlis—po 15c.; F. Bauža 11c.; D. Balčiunas 10c.; J. Šimkunas ir F. Apšega—po 5c. Viso suaukauta $12,86. Atėmus 12c. persiuntimui, lieka $12.74.

Geistina, kad ir kitos kuopos neužmirstų drg. Jovaro. Ištariu visiems aukavusiems širdingą ačiu.

Kazys Vilaniškis.

Nuo red. $12.74 gavom. Ačiu.

CHICAGO, ILL.

Aukavo Jovarui šios ypatos:

D. Pretkus, V. Puteikis, E. Boziutė, P. Jurgelionis—po 50c.; N. Smalelis, B. Namajuško, S. Šeikus, Z. Meškauskaitė, M. Jonkus, J. Gudelis, F. Stanislavovskis, J. Giparas—po 25c. Viso $4.00.

D. Kulikauskis.

Nuo red. 4 dol. gavom. Ačiu.

Nuo seniaus aukų buvo	3.50
Dabar	16.74
Viso	20.24

RED. ATSAKYMAI.

V. JURKŠIEČIUI (Clevelande). Susimildami, trumpiau. Kad visokie Gritės taip elgiasi. visai nėra dyvų.

J. SIEMAŠKAI. Kapitalistiška visuomenė negali apsieiti be policijos. Bet žmonės jau dabar turi reikalauti, kad policmanai būtų pačių žmonių renkami ir atstatomi. Dabar policija tarnauja kapitalizmui, bet tikroji jos priedermė—daboti tvarką ir tarnauti žmonėms. Kaslink antro klausimo, tai patartume išsirašyti J. Baltrušaičio "Žmonių Knygyno" N1 ir 2 ir sekti Z. Aleksos raštą "Kel." "Žemė ir Žmogus".

L. GRIKŠTUI Netilps. Žinias męs patįs rašome.

A. ŠPOKUI. Netilps.

NESUSIPRATĖLIUI (Scrantone) Tilpo platesnė žinia, kuri kelias valandas ankščiau gauta.

PAPARČIO ŽIEDUI. Apie atskirų katalikų darbus netilps, nes atskirais žmonėmis neverta užsiimti, pagaliaus reikėtų tikros pavardės.

DORUDAIČIUI. Eilės netilps.

F. LAURYNAIČIUI. Dėlei vietos stokos nedėsime.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo draugės Agotos Purvinckiutės, paeina iš Suvalkų gub., Kalvarijos pav., Kušliškių kaimo. Meldžiu atsišaukti ant šio adreso:

Miss. Mary Zuikis,
Waldorf Astoria, 33—34 st., New York.

Pajieškau savo draugo Jono Šimkaus, paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Kuršėnų valsčiaus, Gedinčių sodž. Jis ar kas kitas malonės pranešti šiuo adresu:

Stanislovas Čekanauskas,
242 Broadway, So. Boston, Mass.

Pajieškau Vinco Rupšio Useinių kaimo, Juozo Dambrausko—Dambrų kaimo, Jono Jurašaičio—Trikšų kaimo ir Jievos Vainoraitės—Kalniškių kaimo, visi Papilės parap.; ir dar Jono Liaudansko, Lukunčių kaimo, Triškių parap. Visi Šiaulių pav., Kauno gub. Meldžiu atsišaukti šiuo adresu:

J. Norbutas,
205 North 4th st., Brooklyn, N. Y.

Pajieškau pusbrolio Juozo Gribino, paeina iš Suvalkų gub., Naumiesčio pavieto, Ziplių val., Lukšių par., Kadarinų kaimo. 6 mėnesius jis gyveno Scranton, Pa., o dabar nežinau kur. Pas mane randasi ant jo vardo daug laiškų iš Lietuvos, todėl meldžiu atsišaukti ant šio adreso:

Kazimieras Domeika,
1235 Philo st., Scranton, Pa.

GERA PROGA

GRAMATIKA angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdar.) $1.00

VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c

NAUJAS BŪDAS mokytis rašyti be mokytoje 10c

ARITMETIKA mokynimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) 35c

Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Laisvės" ir $1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. MIKOLAINIS,
Box 62, New York City.

Jieškotojams.

Šiuomi atkreipiame atydą gerbiamųjų "Laisvės" skaitytojų, kad pajieškojimus giminių ir draugų talpinam ant metų 1 sykį dovanai. Už bizniškus pajieškojimus imam po 50c. už 1 vieną sykį ir 1 dol. už 4 sykius. Neskaitytojams pajieškojimus dykai netalpinam.

Administracija.

VIETINES ŽINIOS.

Pereitoj nedėlioj atsibuvo koncertas, parengtas 60 kuopos L.S.S. Žmonių buvo pilna svetainė. Šį koncertą galima priskaityti prie nepilnai nusisekusių. Ypač reiktų nupeikti nekuriuos deklamatorius. Dainavo "Birutės Kanklių" choras. 4 dainas sudainavo gerai, bet "Lietuva tėvynė mūsų" išėjo suirusiai. Daug juoko pridarė J. Stelmokas su savo magiškomis štukomis. Abelnai imant, koncertas publikai patiko.

Pereitam ketverge So. Bostono Lietuvių Ūkėsų Kliūbas laikė savo mėnesinį susirinkimą, ant kurio vienbalsiai išnešė protestą prieš Rooto billių.

Taipgi reikia paminėti, kad Kliūbas nutarė ant 4 d. liepos paimti didžiausį botą dėl ekskursijų. Rodos, bus paimtas botas, kuriame sutilps 1000 žmonių.

L.S.S. 60 kuopa turi nusisamdžiusi botą, kuriuo ateinančioj nedėlioj, 26 gegužės, išplauks pasilinksminti ant vandenio. Norintieji dalyvauti ekskursijoj, pasirūpinkite iškalno nusipirkti tikietus, kuriuos galite gauti pas R. Pernicką ir kitus kuopos narius. Tikietas vyrui su moteria $1, pavienei moteriai—50 c.

Taip-pat iš priežasties užstojimo šiltesnių dienų, kuomet daugelis stengiasi išvažiuoti į laukus, kad atsikvėpti tyresniu oru, kuopa nutarė laikyti savo susirinkimus pėtnyčios vakarais.

Richesonas prieš nužudymą nemiegojo ištisą naktį ir giedojo šventas giesmes. Jis liko nužudytas nakčia iš 20 į 21 gegužės. Jo kūną išvežė į West Virginiją ir palaidojo prie jo motinos. Richesono byla jo apginėjams kaštavo 50 tūkstančių dolerių.

Bostono apielinkės farmeriai išrinko komisiją tirinėti, kodėl jie už pieną gauna tik po 3c. už kvortą, o žmonėms ji parduoda net po 9c. Visi farmeriai sako, kad jiems pienas perbrangiai atsieina ir todėl ketina pakelt kainą ant pieno.

Cambridge'iuj apvaikščiota 25 metų sukaktuvės nuo uždraudimo pardavinėti svaiginančius gėrimus. Pokylyj dalyvavo miesto majoras ir kiti viršininkai. Cambridge yra vienas iš didžiausių miestų Jung. Valst., kur užginta pardavinėti svaiginančius gėrimus.

Visiems žinomas lietuvis, aptiekorius K. Šidlauskas šiomis dienomis nupirko didžiausią ir gražiausią So. Bostone aptieką, kuri randasi po numeriu 226 Broadway, kampas C st. Taigi lietuviams patogiausia su receptais kreiptis pas jį.

Atsilankykite nors sykį, o norėsite ateit visada, nes tik mūsų krautuvėje galit gauti teisingų daiktų vertės pinigų. Tamoszaitis ir Yurgeliunas 233 Broadway, So. Boston.

Jurgis Urbšaitis, moterų ir vyrų kostumieriškas kriaučius, siuva visokias drapanas, taipgi išvalo, prosina, sutaiso ir nudažo. 255 Broadway, So. Boston, Mass.

CASTLE SQ. TEATRAS

Perstatymai prasideda 2 val. po piet ir 8 val. vakare.

Šią savaitę bus lošiama

"NOBODY'S WIDOW"

Publika bus dideliai užganėdinta šiuo labai įspūdingu perstatymu. Sėdynės geros ir nebrangios. Tikietus galite gaut po num. 15 Winter St. arba teatre ant plecišus Castle Sq., Boston, Mass.

Didelės Prakalbos.

L.S.S. 134 kuopa rengia prakalbas, kurios atsibus 26 gegužės (May), 1912, Finų Svetainėje, F.A.C. Building, 48 Wallace St., Fitchburg, Mass. Prasidės 2 val. po pietų. Kalbės "Laisvės" Redaktorius L. Prūseika. Kviečia visus lietuvius atsilankyti. Komitetas.

Dr-stė Liet. Taut. Brol. Pašelpos vardu

L. K. Gedemino No. 1

Ant Town of Lake, Chicago, Ill.

ADMINISTRACIJA:

Prezidentas K. K. Strzyneckis, 4602 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
Vice-Prez. St. Ragauskis, 4612 S. Wood st., Chicago, Ill.
Protokolų Rašt. A. A. Poška, 4623 S. Marshfield Ave., Chicago, Ill.
Finansų Rašt. F. Yaugel, 4606 S. Paulina st., Chicago, Ill.
Iždininkas A. J. Beržynskis, 4600 S. Paulina st., Chicago, Ill.
Organo užžiūrėtojas A. M. Barčius, 4649 So. Ashland Ave., room 5 Chicago, Ill.

Peter Kazlauskas Merchandise & Co. Didžiausias pardavimo vedėjas.

Vyriškų, moteriškų siutų, forničių, pečių, karpetų, matrasų, lovų, kedžių, auksinių laikrodžių ir deimantinių žiedų. Duodu ant išmokesčio ir cash. Stubos rakandus pigiausiai parduodu. Taipgi parduodu automobilius, gramafonus ir pianus. Kas pirks forničių viršaus 10 dol., tas gaus už $2.50 dovanų.

PETER KAZLAUSKAS,
Ofisas: 11 Cross st., Boston, Mass.

KATASTROFA.

Pilnas aprašymas apie nuskendimą didžiausio pasaulyj laivo "Titanic", su paveikslais ir su visais atsitikimais, kas tik buvo laike nelaimės, atskiroje knygoje galima gauti už 20 c. pas

M. PALTANAVIČIA
15 Millbury St., Worcester, Mass.

Kas užsirašys pas mane "Laisvę", gaus dovanai.

VADOVAS KELIAUJANTIEMS Į AMERIKĄ IR IŠKELIAUJANTIEMS.

Jeigu nori žinot apie visas laivų kompanijas, kokie yra laivai, iš kur jie išplaukia ir kur priplaukia, kiek kur yra mylių, kur randasi didieji kompanijų offisai, kokius žmones įleidžia į Suvienytas Valstijas ir kokių neįleidžia, kiek vertės turi kitų žemių pinigai, tai prisiųsk **15c. stampom** žemiau nurodytu adresu, o apturėsi minėtą knygelę.

J. VALUKONIS,
261 W. Broadway, So. Boston, Mass.

JEI NORIT ŽINOT

Kas yra saulė, planėtos ir komėtos, tai skaitykit knygą

"Pasaulių Ratas"

Su paveiksl. Kaina 25c.

JEI NORIT ŽINOT

Kas yra meilė ir kaip žmonės mylisi,—skaitykit knygą

"Meilės Karštligė"

Kaina 20c.

Reikalavimus ir pinigus adresuokit taip:

J. STROPUS
30 W. Broadway, So. Boston, Mass

Telephone So. Boston. 845 M

DR. F. MATULAITIS
495 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Valandos:
Nuo 12-2 dieną ir nuo 7-9 vakare.
Nedėliomis iki 3 val. po piet.

Mainantiems adresus.

Kurie norite permainyti "Laisvės" siuntinėjimo adresą, malonėkite neatbutinai prisiųsti savo **seną adresą**, t. y. kokiu buvo laikraštis lig šiol siunčiama ir **naują**, t. y. tą, kuriuo norite, kad butų Jums laikraštis dabar siunčiamas, kitaip adresą permainyt negalėsime.

Administracija.

Mokykis barberiaut.

Reikalaujam gerą jauną vyrą, kuris turi ukvatą mokytis barberiauti. Galit atvažiuot ypatiskai pakalbėt apie išlygas arba užklaust per laišką, įdedant už 2c. stampą dėl atsakymo. Ruimą dėl gulėjimo duosim dykai. Naudokitės proga. Taipgi reikalaujam barberį gerai mokantį darbą.

D. GALINIS,
224 Broadway, So. Boston, Mass.

Skaitytojams.

Meldžiame visų tų "Laisvės" skaitytojų, kurių prenumerata jau pasibaigė ir kurie gavote nuo Administracijos paraginimą panaujinti ją, kad pasiskubintumėte atnaujint, nes mes būsim priversti Jums "Laisvės" siuntinėjimą sulaikyti.

"L." Administracija.

FARMOS! FARMOS!

Kurie norit pagerint savo gyvenimą, tai pirkit farmą. Čia randasi didžiausias plotas derlingos žemės tarp 175 gerai apsigyvenusių lietuvių. Neljsk, brolau, po žeme, kol dar gyvas, neatiduok fabrikantui už valgius ir randas savo sunkiai uždirbtą centą, bet nusipirk gabalą geros žemės, o tada nebijosi nei bedarbės, nei bado ir tavo šeimyna jausis geriau ant tyro oro. Šis plotas žemės randasi tarp upių ir ežerų, kur yra daug paukščių ir žuvų. Pasiskubinkit, nes paskui žemė bus brangesnė. Čia prasti darbininkai gali gauti darbą su užmokestim po $1.75 ir $2 ant dienos. Ant šios žemės numažintos kainos bus tik iki 1 liepos (July). Norėdami daugiau apie farmas dažinoti, kreipkitės šiuo adresu:

SWIGART COMPANY
Box 46, Wellston, Mich.

Vienatinis So. Bostone

LIETUVIS ŠIAUČIUS

Užlaikau naujus čeverykus, taisau senus, uždedu robus ir šaininu čeverykus. Darbą atlieku gerai ir pigiai. Taipgi užlaikau cigarus ir cigaretus. Lietuviai pas savąjį.

ANTANAS ABAZORIUS
207 C St., kam. Silver St., So. Boston

SENIAUSIAS RUSIŠKAS

DAKTARAS

B. L. BERNARD

Praneša, jog jo offisas prie **195 Dorchester St.**, So. Boston, Mass., yra atdaras nuo 4 iki 5 val. po piet, o prieš tą ar po to laiko telefonuokite 160 South Boston arba 524 Roxbury. Gyvenimo vieta 19 Gaston St., šale Warren St., Roxbury, Mass,

LIETUVIŠKAI-LENKIŠKAI-RUSIŠKAS

DAKTARAS

Vienatinis mūs tautos Medicinos Profesorius Massachusetts steite. Jau arti 18 metų, kaip aš pasekmingai gydau ir atlieku operacijas. Tėmyk!!! Neik jieškot **manę** į aptieką ant kampo po mano ofisu, bet lipk vienais trepais augštyn iš num. 7 Parmenter St. Durys mano ofiso nuteptos baltai, o virgui jų ant lentos didelėm raidėm parašyta "Lenkiškas Daktaras". Offiso valandos: nuo 9 iki 11 ryto, nuo 1 iki 2 po piet ir nuo 6 iki 9 val. vakare.

DR. M. ZISELMAN
7 Parmenter St., Boston, Mass.
Telephone Richmond 1967-R.

HARRISON GATVĖS

DISPENSARE

Jau 20 metų nuo įsteigimo.

229 Harrison Avenue
Arti Broadway, BOSTON, MASS.

Patarimai DYKAI!

Šiokiomis dienomis atidaryta nuo 9 iki 8 val. vakare. Šventadieniais nuo 10 ryte iki 4 po piet.

Gydome visokias ligas Vyrų, Moterų ir Vaikų ir taisome DANTIS.

Atsidamas atsinešk šį apgarsinimą.

Akušerka

F. STROPIENE

Pabaigusi kursą **Womans Medical College, Baltimore, Md.**

Pasekmingai atlieka savo darbą prie gimdymo, taipgi suteikia visokias rodas ir pagelbą įvairiose moterų ligose.

OFFISAS RANDASI:
30 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

SVEIKI, GERI IR PIGŲS

GĖRIMAI.

Rengiant vestuves, krikštynas, varduves ar šiaip kokius pokilius, visada kreipkitės prie mūsų, o mes jumis aprūpinsim pigiausiais ir geriausiais gėrimais. Mūsų sankrova yra sena ir visiems žinoma. Pas mus gausite tikros rusiškos degtinės ir šimtus kitokių gėrimų, kaip tai **malinówka, wiszniowka ir kitokių. Ia dirba visiems žinomas ir teisingas lietuvis Stanislovas Matchis.** Norėdami susirašyti, galite rašyt lietuviškai. Nuo South station tik 2 minutas ima eiti iki mūsų sąkrovai.

Revere Distilling Co.
579 to 589 Atlantic Ave.
BOSTON, - - MASS.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA

APTIEKA

Sutaisome Receptus su didžiausia atyda, nežiūrint ar iš Lietuvos atvežti ar Amerikoniški. Gyduolių galite gauti, kokias tik pasaulyj vartoja, taipgi visados randasi lietuvis aptiekorius P. A. JATULAVIČIUS.

EDVARDAS DALY
Savininkas
18 Broadway, So. Boston, Mass.

Galit reikalauti ir per laiškus, o mes prisiųsime gyduoles per expresą.

ADVOKATAS

ATLIEKU VISOKIUS REIKALUS

Nelaimes, Skundus, Reikalavimus, Ukesiškas Popieras, ir visokius teismo dalyus.

Čia galit susikalbėt rusiškai.

ALEXANDER ROSE
294 Washington St., rumus 330
BOSTON, MASS.

Notary Public Justice of the Peace

Offiso Telefonas Main 3302,
Gyvenimo vietos Tel. 913-J Milton.

GERIAUSIAS

LAIVAS

DRAUGIJOS IR KUOPOS!

Jeigu norit vasaros šventadieniais praleist linksmai laiką ir nekęst didelių karščių, tai imkit laivą pasivažinėt ant jūrių. Pas mane galit pasisamdyt didžiausį laivą, kokis tik yra Bostone. Tas dėl draugijų atsieis visai pigiai. Prieš paėmimą laivo duokit man žinią bent dviem nedėliom išanksto. Ateikit po šiuo adresu:

Antanas Raulukaitis
344 Broadway, (Baldwins Cafe)
SO. BOSTON, MASS.

Taipgi galit gaut informacijas "LAISVĖS" REDAKCIJOJ.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA **APTIEKA**

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiūrint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoj. **Gyduolių galit gaut, kokios tik pasaulyj vartojamos.** Taipgi parduodu daugmenoj "Ice Cream," cigarus, kendes ant vestuvių, balių, krikštynų ir pasilinksminimų. Galit reikalaut per laiškus, o aš prisiųsia per expresą.

Aptiekorius ir Savininkas

K. ŠIDLAUSKAS
226 Broadway, kamp. C St.
SO. BOSTON, MASS.

Telephone So. Boston 21014 ir 21013.

J. P. TUINILA
Užlaikom didelę

Krautuvę

Deimantų, Laikrodžių Waltham ir Elgin, ir Šliubinių Žiedų. Užlaikom keliaujančius agentus ir orderius paimam ir pristatom į namus. Užlaikom taipgi **Didelę Sankrovą DRAPANŲ:** Vyrams Siūtus, Overkotus ir Marškinius. Duodam ant bargo ir ant išmokesčio.

822 Washington Street
BOSTON, MASS.

Mūsų agentai: J. A. Peldžius, J. Pocius J. Pociunas, Liudvikas Davalga ir F. S. Šimanskis.

A. G. Groblewski

COR. ELM & MAIN STS., PLYMOUTH, PA.

SAVININKAS IR FABRIKANTAS

Garsių Lietuviškų—Lenkiškų Vaistų

Perkant žiurėk

kad būtų toji markė.

Perkant žiurėk, kad butų ta markė, o gausi teisingai.

Geriausia gyduolė nuo Skaudėjimo Galvos, Kataro, Pečių, Krūtinės, Sonuose, Reumatizmo, Šalčio, Neuralgijos ir įkandimo visokių vabaliukų.

Egiutero No. 1.	25c.
Egiutero No. 2.	50c.
Žmijecznik - 25c., 50c. ir	$1.00
Gumbo Lašai	35c.
Meškos Mostis	25c.
Trejanka	25c.
Linimentas Vaikams	25c.
Gyduolės nuo Kosulio	25c.
Liepų Balsamas	25c.
Antylakson dėl Vaikų	25c.
Milteliai Vaikams nuo Kirmėlių	25c.
" nuo Kirmėlių dėl suaugusių	35c.
Vanduo nuo Akių Skaudėjimo	25c.
Ugniatraukis	25c.
Skilvio Lašai	25c.
Gyduolės užlaikymui Viduriavimo ir Kruvinosios	75c.
"Uicure" arba gydymas Reumatizmo	$3.50
Gyd. dėl nemalimo Pilvo	50c.
Milteliai apstabdymui Galvos Skaudėjimo	10c.
Lašai nuo Dantų Skaudėjimo	10c.
Mostis nuo Gedimo ir Prakaitavimo Kojų	25c.
Geležinis Sudrūtintojas Sveikatos	50c.
Vaistas Nutildymui Vaikų	25c.
Vaistas nuo Papauto (Corn Cure)	15c.
Gyduolės nuo Grippo	$1.25
Plaukų Apsaugotojas	50c.
Muilas Plaukų Saugotojas	10c.
Milteliai nuo Kepenų	35c.
Valytojas Plėnų Drabužiuose	25c.
Rožės Balsamas	25c.
Kinder Balsamas	25c.
Bobrinus Lašai	50c.
Švelnintojas	35c.
Kraujo Valytojas	$2.00
Nervų Ramintojas	$1.00
Egzema arba Odos Uždegimas pas Vaikus	$1.25
Groblevskio Pleisteris (Kaštavolo)	25c.
Pamada Plaukams	25c.
Uchotyna nuo Skaudėjimo Ausyse	25c.
Gyduolės nuo Riemens	50c.
Vengriškas Taisytojas Ūsų	15c.
Inkstų Vaistas (mažesnė)	25c.
nkstų Vaistas (didesnė)	$1.00
Akinės Dulkelės	25c.
Gydymas nuo uždegimo Dantų arba abelnai Skausmo ir Skorbuto	$1.25
Gyduolės ir Mostis nuo Parkų ir Niežų	$2.00
Gyd. ir Mostis nuo Dedervinės	$2.00
Gyduolės nuo Paslaptingos Ligos	$50

Kiekvienas lietuviškas štornikas taipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami, galėtų pas savo štorniką nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigus dovanai kokiems nors apgavikams tose apielinkėse. Štornikai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes iš to geras uždarbis, ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas Gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite šiuo antrašu:

ALB. G. GROBLEWSKI
COR. ELM & MAIN STS., PLYMOUTH, PA.

TIKRA DEGTINE

Jeigu jųs kada reikalausite

TIKROS RUGINĖS arba BOURBON DEGTINĖS

Tai ateikite pas mus, nes mūs **DEGTINĖ** yra išsistovėjus medyj ir užpečėtyta Jungtinių Valstijų sandėliuose, taipgi užpečėtyta bonkose po priežiūra Jungtinių Valstijų valdžios vientik dėl mūs.

Taipgi pristatome veseilioms ir per laišką užsisakantiems už prieinamą kainą.

BURKE, GALLAGHER & CO.
396 ATLANTIC AVE., NEAR ROWES WHARF BOSTON, MASS.

Parduodame gorčiais už visai žemas kainas.

Užsirašykit 'Lietuvių Žurnalą'

Išeina kartą į mėnesį ir prekiuoja tik 50c metams.

"Lietuvių Žurnalas", yra tai savo rušies laikraštis.

Jame nėra vietos polemikai ir korespondencijoms, telpa vien įvairių mokslo šakų ir beletristikos straipsneliai. Bet viena jo ypatybė — tai užklausimai ir atsakymai. Męs atsakysim į pasiųstus mums visus klausymus, nežiurint kas ir apie ką bus klausiama. Tai yra ideališkas namų svečias. Adresuokite:

"Lietuvių Žurnalas", 1607 No. Ashland Ave., Chicago, Ill.

PUIKIAUSI DRABUŽIAI

Gražiausi Siūtai, Skrybėlės, Marškiniai, Naktaizos ir kiti aprėdalai

Taipgi męs pasiuvame siūtus ant užsakymo. Tame mūsų specijališkumas.

Pas mus dirba jums gerai žinomas lietuvis JUOZAS LEKAVIČIA.

Kurie norite pigiai nusipirkti gerus ir drūtus siūtus, ateikite pas:

ARTHUR STERNBURG
76 Washington St., arti Hanover Street Boston, Mass.

Męs neturime brenčių.

DID IAUSIA BOSTONE

SANKROVA {OLSELIS}

Vyno, Visokių Likierių, Degtinės, Rusiškos "Monopolkos", Šampano, Alaus, Eliaus ir visokių importuotų gerimų.

Jei nori sveikų gėrymų ant Velykų, kurie tavo sveikatai nekenktų, tai ateik pas mus. Sykį pas mus atsilankęs, ateisi visada ir savo draugus atsivesi. Kurie negalit atsilankyti pas mus, tai reikalaukit per laiškus, o męs prisiųsim orderius per expresą. Rašykite lietuviškai šiuo adresu:

WILLIAM ZAKON & CO.
21-23 Cross St., Kampas Endicott St., netoli Haymarket Square Boston, Mass.

It doesn't pay to neglect your Health

Ar atėjai kada namo drebėdamas, su skaudančia galva, krūtinėje diegimais sope galo gerklės ir gulėjai keles savaites?

Dr. Richter'io PAIN-EXPELLERIS

tas ištikimas senas namines vaistas duos pagalbą ir prašalįs ilgą vargą jeigu uma vartosi.

Visuomet namuose turėk boukutę. Platųs nurodymai aiyvynioti apie bonką. 25c. ir 50c. aptiekėse.

Sergėkis pamėgdžiotų vaistų ir žiurėk ant **Inkaro** ir mūsų vardo.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York.

Richter'io Congo Pilios yra geros nuo vidurių sukietėjimo. 25c. ir 50c

"DILGĖLĖS"

Budavojančių juokų ir ne kuolais cinančių protų laikraštis, su paveikslėliais bei karikaturomis, einąs 7-tus metus.

"DILGĖLĖS" dabar ima iš proto sandėlio ir ne vienus tik juokus (ypač tai dėlto, kad jos dikčiai padidėjo ir viskam turi vietos). Jose telpa šie nuolatiniai skyriai: Amerikos žinios, Žinios iš pasaulio, Korespondencijos iš lietuviškų pūdymų, Iš Lietuvos; Ką šneka Dilgių Kristė su Ideginiu; Redakcijos pastabos; "MOTERŲ LAIKRAŠTIS"—moterų skyrius, vedamas dr. J. T. Baltrušaitienės; "TAUTOS ŽIEDAI"—moksleivių skyrius, vedamas stud. Špoko; Laikraštinini dirvonai; "Laikraštininkas ir Spaustuvininkas"; Literatura: apysakos, eilės, satyros, juokai; Lietuvių Humoras — originališki juokai; Vietinės Naujienos. Beveik kas 2-am num. da šie skyriai: Navatnas tas svietas — istoriški kurjozai: "Draugija"— iš draugijų gyvenimo; Teisių patarimai; Informacijos biuras (klausimai ir atsakymai), ir tt.

"DILGĖLĖS" rašo apie mokslo, dailės ir filozofijos žinius, apie meilę, darbininkus, kapitalistus, ponus, visokias valdžias ir paleistuvystes, kooperacijas ir tt. Kaina: 1 dol. (2 rub.) metams; 60c. (120 kap.) pusei metų — į visas šalis. "Dilgėlės" įkūrė J. Baltrušaitis 1906 m. Dabar jas leidžia kas 2 savaiti Broliai Baltrušaičiai. Į juos ir adresuokit šiaip:

BALTRUŠAITIS BROS., 2400 Fifth Ave. PITTSBURGH, PA.

DIDŽIAUSIAS DARBININKŲ SĄVAITINIS LAIKRAŠTIS **"KOVA"** LEIDŽIAMAS LIET. SOC. SĄJUNGOS AMERIKOJE

"KOVA" talpina moksliškus, politiškus, bet visiems suprantamus straipsnius.
"KOVOJ" rašoma apie darbininkų gyvenimą, vargus ir nurodoma, kaip prašalinti juos.
"KOVOJ" rašoma apie viską teisybę ir drąsiai skelbiama socijalizmo ideja.
"KOVA" tikriausias darbininkų laikraštis.
"KOVA" paduoda žinias iš viso svieto.
"KOVA" metams **$2.00** Amerikoj ir kitur.

Prisiųskit savo adresą, o gausite vieną "Kovos" num. pažiūrėjimui DYKAI. Nuo naujų metų "Kova" išeina tokia kaip "Keleivis".

"Kova" 1815 E. Moyamensing Ave. PHILADELPHIA, PENN'A.

Dykai del Viru

50,000 KNYGU

Vysai dykai

Kožnas vyras be atidėlioima tur pareikalauti vieną, iš tu stebuklingu knygu. Vyrai, katrie žada apsivesti — vyrai ligoti — vyrai, katrie pasigėrė per mierą, katrie pareidava namo vielai ir katrie perviršdavė sau valię — vyrai silpni, nervoti ir katrie prastoi sava sveikata — vyrai, katrie negabė pri darba ir katrie ne galė nauduoti pylnai linksmuma gamtos — **VYSI TIE VYRAI TUR PAREIKALAUTI VIENĄ IŠ TU DYKAI DUOTU KNYGU.** Ta knyga pasaikis kaip vyrai naikina sava sveikata, kaip jię užsikrėta ligoms ir kaip jie gal pylnai sugranžinti sava sveikata, stipruma ir energiškuma i trumpa laika ir su mažais kaštais. Jeigu nori buti vyras tarp vyru, ta knyga pasaikis kaip gali ta pasėkti. Knyga ta pasaka kokiu budu tokies ligas, kaip:

REUMATIZMAS, NEGRUOMULAVIMAS VYDURIU,

Abelnas prastoimas spėku, Užnuodijimas kraujo, arba Brantai, Triperis, Lytiškas nusilpneimas, žudymas gyvastinios sėklos, Naktinei nubiegymai sėklos, Nutrotimas vyriškuma, Sunykimas lytiška organa, Užsiverčimas šlapinamoje kanalo, Organiškas ligas, Pasėkme paleistuvinga gyvenima, Pilva, Kepenu ir Inkštu ligas gale buti greitai ir ant visados išgyditas slapta arba sava namie.

Tukstančiais vyrams palika sugranžinta **TOBULA SVEIKATA, STIPRUMAS IR SPEKAS** su pagelba tuos **STEBUKLINGOS, DYKAI GAUTOS KNYGOS.** Knyga ta yra kratuvė žinios ir talpina tam tykrus dalykus, katrus kožnas vyras jaunas ar senas, bagotas ar biednas, apsivedis ar nevedis, sergantis ar sveikas turė žinoti. Netrotikiek sava sunkiei uždyrbtu pininga ant paiku ir be vertės gydulu pakol ne perskaitistie tuos knygas. Knyga ta sučedis Jiums ne viena doleri ir pasakis kokiu budu galetė stotis **STIPRU, RESNU, SVEIKU VYRU.**

Išpildik atsakimais, iškirpk ir siusk šendena ta dykini kupona o męs prisiusma jiums vieną iš tu brangiu knygu **VYSAI DYKAI IR UZ PACTA UZMOKIESMA.** Daug nerupestingu gyditoju prispira gydima ir gydulus siunta budu C. O. D. tas yra su apdetu mokiesniu ir dara ta be ypatingai pareikalavima sergančia.

Męs tą niekados ne darome. Reikalaudami tą knygą nuo musu Jius nebusitė niekados pareiga. **Siusk sava adresa šendena.**

KUPONAS DYKAI GAUTOS KNYGOS.

Dr. JOS. LISTER & CO., L. 605, 208 N. Fifth Ave., Chicago, Ill.

GOTONI:—Aš esu užinteresuotas jusu pasiulinimui dykai siunstos knygos ir norečiau, jog jius išsiustument man vieną iš tuo knygu.

Vardas ir pavardė.....

Adresas.....

Stejtas.....